

pségű gyártmányait
ika-kályhákban,

elyek ez iparágban első ran-
regyesület, valamint a Nagy-
r által is ki lettek tüntetve,
b és legpontosabb kivitel biz-

gutatnyosabb árak mellett esz-

matra bérmentve.

(Sárosmegye.)

ur, Debreczenben.
5-5.

LCSŐBB

JSÁG

képviselő.

évre 12 frt.

előfizetőinek azt az állandó
Ujsag"

EIRE.

edélyezett sorsjegyeinek két

ztettek, játszanak és éven-

tehat összesen

anak.

en, de gyakran 20 és 24

landóan két vezércziket, két

öl.

elők 2 kötetet és az egész

tünő regények

lennek.

ven küld a

AR UJSAG"

hivatala

let granátos-ntoza I. sz.

3-4.

RAKTÁR

ányban

LETT

ULA

NÉL,

EN,

mentve.

ALIGRAF"

gép

edőknek,

k,

knek

rórendszer.

Előfizetési árak:

helyben, vagy postán küldve:
Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 — —
Negyedévre . . . 2 — 50 —
Egy hóra . . . 1 — —
Egyes szám 4 kr.

Alap szellemi részét illető minden köz-
lemény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca
1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
Telegráf K. Lajos könyvtárosánál,
és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
1702. sz. alatt)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 15 kr. Nagyobb
terjedelmű a többszöri hirdetések alkü
szerint jutányos áron véstetnek fel. Helyg-
díj minden külön bejegyzésért 30 Kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
újdonság sora 50 kr.

Nyilválti közlemények minden petit sora
50 Kr. után.

Hirdetések fölvetésnek a szerkesztőség
ben és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
1702. sz. a.)

Kéziratok nem adatkot vissza.

Fölhívás előfizetésre

A »DEBRECZEN« XXIV-ik év-
folyamának negyedik évnegyedére, mely
október hóval kezdődik, előfizetést nyit-
tunk s bizalommal kérjük föl t. előfize-
tőinket az előfizetési díjak mielőbbi, pon-
tos beküldésére, — valamint fölkérjük
mindazokat, kik előfizetési díjaikkal hát-
ralékban vannak, hátralékaik kiegyenli-
tésére.

A »DEBRECZEN« előfizetési ára:

Egy évre 10 frt.
Fél évre 5 frt.
Negyed évre 2 frt 50 kr.
Egy hóra 1 frt.

Vidéki t. előfizetőinket arra kérjük,
hogy — tévedések elkerülése végett —
előfizetéseiket egyszerűen e cím alatt
sziveskedjenek beküldeni:

»A »DEBRECZEN« kiadóhi-
vatalának, Debreczen.«

A „DEBRECZEN“ kiadóhivatala.

Szapáry és Kossuth.

Egyik bécsi lap a magyarországi
politikai helyzetéről czikkezte azt a fel-
fedezést teszi, hogy Szapáry Gyula gróf
azért igyekezett a Kossuth-ünnepek ha-
sátát ellensúlyozni, hogy ezzel állását
felfelé megerősítse.

Hát ez a politikai tünet nem a
bécsi lap felfedezése s alaposan csaló-
dik, ha azt hiszi, hogy most valami
saját találmánnyal lepté meg a világot.

Hiszzen a mióta Szapáry Gyula gróf
— a politikai véletlenek sajátos össze-
jártásához — Magyarország
kormányának élére került — azóta el-
keseredett hadjáratot folytat minden el-
len, a mi a nemzet függetlenségére és
önállóságra való törekvését juttatja kife-
jezésre.

Gróf Szapárynak egész politikai hit-
vallása abban áll, hogy minden eszköz
jogosult, a mi őt a hatalmon való meg-
maradásban elősegíti.

Határtalan meghunyászkodás és tul-
hajtott lojalitás felfelé; erőszakosság
és dőly lefelé — ennyiből áll az ő
államférfiúi és politikai egyénisége.

Hogy Kossuthot gyűlöli, ezt is azért
teszi, mert ezzel a gyűlölettel bizonyít-
éket akar szolgáltatni a trón iránti loja-
lításáról.

A „DEBRECZEN“ TÁRCZAJA.

Egy kendő föld.

— A névtelen hős lelke. —

Dicsőséget, fényt keres fáradt lelkün, de
hol találjuk ezt most a villanyvilág, gőzzel
dolgozó futó világ kavargó füstjében másutt,
mint a sirok porán.

Ezek a porokon új embernyom kelt.
Maradtak ugyan ezüsthajú vitézek a régi
gárdából, kik kincstári fizetés és fokoza-
tos előléptetés helyett sebeket kaptak sebeket
a testen és a lelken, a mik örökké sajognak.

Emlékezem én is egy félkaru bajnokra, a
kit a haladó évek átzipelték a mi időnkbe,
megöszült, meggyönyvedt, szinte két rétre ha-
jolvá vánszorog az utcán, mint ha valami
nagy terhet cipelne. A késő vénsgé terhét.

Sok meséket tudott mondani a galamb-
ősz ember arról az időről, mikor úgy aprította
a katonákat, mint sarló a kalászt.

Most én mesélek a katonáról. Nem a
prűszkölő paripán vágató, kardcsörgető dél-
czeg huszárról, hanem a félkaru nyomorék-
ról, a ki váltig emlegette, hogy két kincse van,
egyik a szinehagyott huszársipka, másik a ha-
za; ez az egész ország. Volt még egy harmad-
dik kincse is, de titokban tartotta. Én utána
jártam a nagy titoknak.

És miért igyekszik a nemes gróf
tulliczítani a lojalitás dolgában minden
más halandót?

Hát csak azért, mert a hatalmon
tartatni magát a — felség állal.
Az a hite ő kegyelmességének, hogy
a korona bizalmát bírja — addig
a többi alkotmányos faktorok bizalmával
nincs mit törődni.

Neki csak felülről van szüksége tá-
mogatásra s ezért nem igyekszik a kor-
onán kívül eső faktorok bizalmát meg-
nyerni és biztosítani.

Ez is bizonyítja, hogy a nemes gróf-
nak milyen, alapjában téves nézete van
az alkotmányosságról és a parlamentáris
élet elemi köveit ményeiről.

A mi és mások felfogása szerint
alkotmányos országokban a közkormány-
zat élén csak olyan államférfi tarthatja
magát, a ki elsősorban a — nemzet
bizalmával dicsekedhetik.

Már most az a kérdés: bírja-e Szapá-
ry gróf a nemzet bizalmát és másodsor:
alkalmas eszköz-e a nemzet bizalmának
megnyerésére, ha a Kossuth-kultusz meg-
rontására vagy épen megsemmisítésére
törekszik?

E kérdést nagyon könnyen el lehet
döntenie mindazoknak, a kik az utóbbi
napok eseményeinek tanúi voltak és el-
fogultság nélkül vonják le a tényekből a
konkvenziáikat.

A nemzet mondhatni egyértelmű
lelkességgel ünnepelte meg Kossuth
Lajos születésnapjának évfordulóját.

Maga a főváros törvényhatósága —
melyben ugyancsak nagy számban fog-
lalnak helyet a kormány-politika hívei
— diszpolgárává választotta meg a leg-
nagyobb élő magyart.

És Szapáry gróf?

No, hát ez a nagyhatalmu ur ál-
lást foglalt a nemzet közérzete és
közlekedése ellen és felállította a kér-
dést: A király, vagy Kossuth.
Azt a politikai hiteltvet tüzte ki, hogy a
ki a királyhoz hű, az nem lelkesezhetik
— Kossuthé.

És ez elv alapján ő maga mindent
elkövetett, hogy a hatalmi körébe eső
testületek és emberek ne merészkedjenek
Kossuth tiszteletében részt venni, mert
ezzel megsértik a király iránti kötele-
s hűséget.

Am a nemzet megmutatta, hogy a
Király iránti lojalitással a Kossuth iránti
tisztélet és ragaszkodás nagyon is öz-

szefér és ez a kettő nagyon jól kieg-
szíti egymást.

És Szapáry gróf?

Ő tetszeleg magának ama hiedelem-
ben, hogy a nemzetet igyekezett vissza-
tartani a Kossuth tiszteletétől és megerő-
síteni a Király iránti hűségben.

Szapáry gróf szerint a magyar állam-
férfiú boldogulása attól függ: mennyire
gyűlöli Kossuthot.

Szapáry gróf szerint az üdv és ál-
dás felülről csak arra szállhat, a ki csak
lojális s a ki elfojt magában minden ha-
zafias érzést s lemond a vágyai iránti
tisztleteiről.

És mit gondol a nemes gróf, med-
dig lesz kedves e viselkedése felfelé?

Hát csak addig, a míg a korona
megcsömörlik a Szapáry-féle hiperloja-
litástól.

A jövő évi költségvetési elő- irányzat

végleges megállapításával foglalko-
zott a penteken délután két órákor a miniszter-
enőki palotában történt minisztertanács. Mint
a Magyar Értesítő jelenti, a jövő évi költség-
vetés még kedvezőben alakul, mint az ez idei,
és ha az előirányzandó felesleg jelentékeny
összeggel nem is lesz nagyobb a tavalyinál, ezt
egyes egyedül tulajdonítani kell ama rendkívüli
rigorozitásnak, melyet Wekerle pénzügyminisz-
ter a költségvetés összeállításánál mindenkor
tanusít. Jóllehet az 1891. év zárszámadásai
több, mint 38 milliónyi fölösleget tüntetnek fel
és az első három negyedév eddigi eredményei
szerint a folyó évre is majdnem hasonló ered-
mény remélhető, a pénzügyminiszter mégis,
számítva kedvezőtlen eshetőségre, például egy
rossz termésre, az állami bevételeket oly mini-
mális összegekben irányozta elő, hogy a költ-
ségvetés meg elemi csapások esetén is aktív
mérleggel záródjék. A jövő évi költségvetésben
ugy a rendes, mint a rendkívüli kiadások van-
nak előirányozva és jóllehet a hadügyi kor-
mányzat költségvetésére az idén jóval nagyobb
a tavalyinál és a pénzügyminiszter bizonyos
rendkívüli kiadásokra nézve régi törvények azon
rendekezését, hogy rendkívüli kölcsönműveletek
utján fedezhetők, igénybe sem veszi: mégis ugy
a rendes, mint a rendkívüli kiadások a költ-
ségvetés keretében találának fedezetet.

BELFÖLD.

Károlyi Gábor mint turini lakos.

Egyik lap hire szerint Károlyi Gábor gr. ál-
landóan Turinban akar letelepedni, illetőleg
ugy akarja beosztani idejét, hogy az esztendő
kétharmadát Kossuthi közlekedésben töltse. Agrófot
főleg az bírt volna erre az elhatározásra,
hogy Kossuth ne maradjon mostani egyedüli-
ségében, mely kedélyére rossz hatást gyako-
rol.

A magyar delegáció október 1-én,
valószínűleg délután 5 órákor a főrendiház
üléstermében fogja megtartani első ülését, me-

talán kissé elfoglalt is, akárhogy erőltette hang-
ját, köszörülte, stultogás volt a beszéde.

— Hogy jutott ennyire? Uramisten, ilyen
helyzetbe hogy juthat, — a ki rendes, jó
ember.

Nem vagyok épen rossz, de nem lehetek
rendes, mert nincsen félkarom. Dolgozni nem
tudok . . . koldulni . . . Arra gyáva vagyok,
pedig kevéssel bérem ténsum, folytatta a gaz-
da felé fordulva. Ejjel a felszer alatt is meg-
húzódom. Elességet sem kívánok sokat, jó ne-
kem az ételmaradék.

A nagy szóra a szomszédszobában An-
gyiék is abbahagyták a csurak-varást és elő-
jöttek Zsuzsival.

— Ugyan, ugyan, honnan került ide az
ember?

A félkaru ember látva, hogy mind többen
csoportosulnak a szobába, még nagyobb elfo-
gódással válaszolt.

— A halupi pusztáról. Mindenes voltam
kérem alássan Sróli zsidónál, de nem igen jól
bánt velem. A gulyiba vizet kevert, ha pedig
rossz kedvé volt, engem ütött vert.

Angyiék megszánták, — egy nagy darab
szalonát, meg karéj kenyeret adtak neki, —
még le is ütették a szobájukban, pihenjen
és hadd lakják jól az isten teremtetten.

Mig evett, csámcsogott.

— Aztán nem jó az a kutya. Megvesz-

lyen megalakul s mindjárt meg is választja az
összes albizottságokat. A király a delegáció-
kat hétfőn, október 3-án fogadja a királyi vár-
palotában, még pedig az osztrák delegációt
déli 12 órákor, a magyar delegációt délutáni
1 órákor. A delegacionális udvari ebédet
csak október hó második felében tartják meg.
A magyar delegáció tagjait a főrendiház már
e hó 26-án tartandó ülésén, a képviselőház
valószínűleg esütőtörkőn választja meg.

A legfelsőbb állami számvevő- szék elnöke

Gajzágó Salamon lemondása
következtében legközelebb ki fog nevezettni.
A kinevezés az 1870. évi XVIII. t.-cz. 6. §-a
értelmében oly módon történik, hogy az or-
szággyűlés által kandidált három jelölt egyikét
nevezi ki ő felsége a miniszterelnök ellenjegy-
zése mellett. Mindenek előtt tehát az ország-
gyűlés két háza fog összejülni és megválasztani
a három jelöltet. A három jelölt közt lesz a
P. L. szerint Hieronymi Károly országgyűlési
képviselő is és őt fogja ő felsége a legfőbb
állami számvevőszék elnökévé kinevezni.

Egy főispán lemondása.

Zsilinszky Mihály Csongrádmegye főispánja — mint az
Orsz. Ért. értesít — ez állásáról való le-
mondását beadta.

KÜLFÖLD.

Összeesküvés a czár ellen.

A leg-
utóbbi ivangoródi hadgyakorlat alkalmával kül-
lönös módon sebesült meg a czár három szol-
gája, kik közül kettő már meg is halt. Azt
beszélték akkor, hogy a balesetet egy rosszul
irányított agyulövé s okozta. De most kiderült,
hogy a dolog nem ugy áll. A szolgák mintegy
száz lépésnyire voltak a czár mögött s a ba-
leset ugy történt, hogy egy ember, a ki
még nem sikerült elfogni, bom-
bát hajtotta a czár felé. Csakhogy
a merénylő olyan messzire volt, hogy a bomba
a czél előtt esett a földre. Ugy mondják, hogy
a merénylő katona volt. A rendőrség már ed-
dig is száznál több embert fogott el. — Egy
távirat szerint Varsóban elfogtak egy embert,
a kit azzal gyanúsítanak, hogy ő okozta a
borküi katasztrófát, melynek tudvalevőleg az
egész czári család majdnem áldozatul esett.

A czárevics Párisban.

Páris, szept. 24. Néhány lap azt írja, hogy az orosz trón-
örökös rövid idő múlva ismét ellátogat Párisba.
A czárevics a román trónörökös esküvője
után, Londonból jövet megy el a francia fő-
városba. A trónörökös ez alkalommal nem in-
kognitó lesz és az orosz nagykövetségénél száll
meg. A lapok máris felszólítják Paris lakossa-
gát, hogy fogadja az orosz trónörökösét impo-
zans tüntetéssel, bebizonyítandó azt a rokón-
szentet, mely Franciaországot Oroszország-
hoz fűzi.

Forradalom Argentínában.

Buenos-Ayres, szept. 23. A kormány elrendelte,
hogy a csapatok hagyják el a várost, hogy a
tisztikar részéről lehetetlenné tegyen minden
államcsinyt, 33 tisztet letartóztattak. A polgar-
őrség elhagyta a várost. A kormány megtette
a rend fenntartására a kellő intézkedéseket. Az
5000 főnyi helyőrség a városon kívül levő tá-
borba vonult.

het és harap. Csókolom a ténsum és a tén-
sumnyom kezét, felügyelek én mindre, mint
a két szememre. Tudom, hogy egy fiagalamb
nem vész el a házból.

II.

Elnevezték a gyermekek a csatáról me-
selő félkaru embert »felszázad«-nak. Katona-
dit játszott velők, de gyakran ők vezéreltek a
rokanat katonát, így:

— Felszázad! Edd meg ezt a kalácsot.

Erzsók néni küldte.

A »felszázad« józüen lakmározott a fosz-
lősbéli főhehő kalácsból. Hanem ezért mesél-
ni kellett neki sokat, de sokat a csatáról. —
Mert olyan szépeket, olyan csudlatosokat tu-
dott beszélni a csatáról, hogy a gyerekek csak-
ugyan mesének hitték.

A gyermekek sokszor felkeresték a fél-
szerben is. Mert ott lakott. Erzsók néni azt
mondta, hogy ellakhat ott egy gróf is. Aztan
nincs olyan nagyon egyedül. A felszer egyik
oldalán volt a malaczó, másikon a istálló. A
gyerekek irigyelték is ezt a szomszédságot
nagyon a »felszázad«-tól.

III.

De mit bujkál mindig a »felszázad«? Be-
zárkózik a felszerbe s órákon át elbábrálgat.
Olykor töredezett hangokat hallottak. A gye-
rekek az ajtó előtt hancuzoztak s türelmet-
lenül vártak rá. Olykor megrugtak az ajtót.

A német császár Bécsben. Megirtuk már, hogy II. Vilmos német császár ellátogat Bécsbe. — Ujabb értesülés szerint II. Vilmos egyenesen a weimari nagyhercegi pár aranylakodalmáról megy az osztrák fővárosba, ahol királyunk vendégeként négy napot tölt. Schönbrunnban diszlakoma is lesz.

Kossuth-lakoma.

A Turinban járt küldöttség tiszteletére szombaton este lakoma volt a fővárosi Vigadó termeiben, a melyek Kossuth Lajos képével voltak feldisztve. A lakomán lehettek körülbelül háromszáz, köztük hölgyek is. Ott voltak Polónyi Géza, Helli Ignác, Papp Elek, Tompa Antal, Lukács Gyula, Vörös János, Thold Dániel, Visontai Soma, Horváth Ádám, Olay Lajos országgyűlési képviselők, továbbá herman Ottó, Mezei Ernő, Dezsényi József s mások.

A főhelyet Polónyi Géza, a függetlenségi párt alelnöke foglalta el s az első felköszöntőt ő mondotta Kossuth Lajosra, egyúttal köszönetet mondván a küldöttségnek, mely megvitte a nagy hazafinak a nemzet üdvözlését.

Utána Helli Ignác szólalt fel. Elmondotta Irányi Dániel izenetét, hogy gyöngelkedése gátolta a megjelenésben, s hogy szívesen köszönti a társaságot, mely Kossuth Lajos tiszteletére gyűlt össze. Azután mint fővárosi polgár polgártársaihoz szólva poharat emelt a legöregebb magyar hazafira s a legfiatalabb fővárosi polgárra, kitől mindenható tanulhatunk a polgári erényekben való lelkesedést és kitartást.

Igen szép beszédet mondott azután Mezei Ernő. Azzal kezdte, hogy Kossuthban csodás az öregség a korban s a fiatalság a lelkében. Hogy ilyenre lehetett, azt főképpen a nőknek köszönhetjük: édesanyjának, feleségének, húgának. Ruttkayné megoszja a hontalanságot bátyjával, csak hogy örökjék drága élete fölé s Isten után neki köszönhető, hogy Kossuth ép egészséggel töltötte be kilenczvenedik születés napját. Most szó van Magyarországon arról, hogy minőnek kell nevelni a nőt, ime Ruttkayné példája, hogy minőnek kell a magyar asszonynak lennie. Nem arra kell törekednie, hogy egyenlő legyen a férfival, hanem arra, hogy ezt erősebbé, tökéletesebbé, nagyobb tegye. A nemes, nagylelkű nők mintaképet, Ruttkayné Kossuth Lujza asszonyt élte. (Zajos eljenzés.)

Madary Gábor a hazafias polgárokat, Mezei Péter Bosso dr.-t, Kossuth turini házi-orvosát, Glatz György a Turinban járt képviselőket köszöntötte fel.

Azután Tompa Antal referált a küldöttségnek Kossuthnál tett látogatásáról. Kossuthnak nagyon jól esett a fővárosi polgárságnak. Mikor ő (Tompa) az albumot átadta neki, annyira meg volt hatva, hogy kiejtette a kezéből.

Halász Olivér az ország függetlenségét, Papp Elek pedig a tállyai ünnepben részt vett hölgyeket élte.

Közben az Egyetértés daloskór énekelt s zenekar játszott. A lelkes társaság csak éjfél után oszlott szét.

Egyházi közgyűlés.

Debreczen, szept. 26.

A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma tegnap d. e. — Ft. Kiss Áron püspök és Simonffy Imre főgondnok elnökléte alatt — közgyűlést tartott, melynek számos fontos és nagy érdekű tárgya volt.

Somogyi Pál főjegyző jelenti, hogy

— No, jöjjön.

Semmi válasz. — A gyermekek könnyen szeretnek, de könnyen fellobban szívükben a harag is. Gunyolták, hogy bezárkózva a deszkákak beszélget s bedörömbözték:

— Kutya bácsi: no, jöjjön...

Erzsők néni azt mondta, hagyják a vén házastóst, bizonyosan ivott. Beparancsolta a gyerekeket a szobába. De én mindig józanon láttam a félkaru embert s gyakori elvonulása föltűnt. Lementem a felszerbe hallgatóni, leskelődni. Ekkor láttam:

IV.

Csikos, szinehagyott kendőt bontogatt szét. Valami barna sűrűség volt benne. — A deszka repedéséhez nyomva szemem, erősen néztem, mi történtek odabenn. Fölmertem a barna fekete sűrűséget. Föld volt, jöföle fekete föld. Ehhez beszélget, mintha valami élő ember volna.

— Szegény öcsém, én jó testvérem. Hm, hm! Így, így maradtam, olyan semmi nélkül. Még az is elveszett a csatában a mim volt, az erős karom és a többi mind; te, ók, mindnyájan...

És beszélt a földdarabhoz még valami Teréz asszonyról, a ki szép volt, az a keskedt kendő keblét borította egykor, most már porladozó keblét.

Még nem állhattam, hogy be ne dörömbözzek. Az én hangomra megnyílt az ajtó.

— Tensurfi itt vagyok.

— Az a kendő föld...?

Nagy Gábor presbyter és egyházi elhunyt. Emleke jegyzőkönyvileg megörökítették s a megüresedett egyházi állomás a jövő közgyűlésen töltetik be. Jelenti továbbá, hogy Ft. Kiss Áron püspök ur beköszönő beszéde kinyomtatott. Tudomásul vétetik. Hasonlóképen tudomásul vétetik a városi tanács végzése az iskolai kisebb leányiskola tanítónője részére 100 frt lakbér és 10 köbm. tűzifa megadása tárgyában.

Olvastatik az esperesi levél az egyházmegyei tisztii állásokra vonatkozó szavazás tárgyában.

Ft. Kiss Áron püspök ur kifejti, hogy a debreczeni egyházmegye és a debreczeni egyház közt fenforgó viszályok csak úgy szüntethetők meg, ha a debreczeni egyháznak megfelelő befolyás biztosítottatik az egyházmegye kormányzatában. Ő már többekkel, úgy egyházi, mint világi férfakkal értekezett ezen kérdés megoldása felől s a közhangulat a mellett van, hogy az önkönség egyik tagja Debreczenből választassék, a többi tisztii állásoknál is kellő tekintet legyen a tekintélyes debreczeni egyháza. Felolvas a választásra vonatkozólag egy kombinációt s ajánlja azt a közgyűlésnek elfogadásra.

E szerint az egyházmegyei tisztii állások a következőleg töltenének be:

Esperes: Némethy Lajos debreczeni lelkész. (Eljenzés.)

Gondnok: Bernáth István, az eddigi gondnok.

Főjegyzők: egyházi részről Nagy Lajos m.-pécsi lelkész, világi részről Dr. Kovács Sándor debreczeni jogtanár.

Aljegyzők: egyházi részről Szele György tépei lelkész, világi részről Fráter Barna főszolgabíró.

Tanácsbírók: egyházi részről Kun László h.-pályi, Kiss Albert debreczeni, Gyulai László b.-ujfalui, K. Tóth Kálmán debreczeni s Biró Antal derecskei lelkész. Világi részről: Beke Mihály (Debreczen), Nadányi Miklós (Bakonyszeg), Szell Farkas (Debreczen), Fráter Gyula (Vértes) s Karakas Lajos (B.-Ujfalui).

A közgyűlés a felolvasott névsort elfogadja s a debreczeni egyház a maga öszavazatát egyhangúlag az ajánlott névsorban foglaltakra adja.

Némethy Lajos lelkész, kit a debreczeni egyház az esperesi díszes állásra kijelölt, meleg szavakkal mond köszönetet a kitüntetést bizalomért.

Olvastatik az esperes levelének másolata néhai Révész Bálint püspök emlékére való gyűjtés tárgyában. A gyűjtés elrendeltek.

Következett a debreczeni egyetem kérdése, illetve a gazdasági szakbizottság végzése a helybeli főiskolában a filozófia fakultás és tanárképző felállítására tárgyában.

Ma már komolyan foglalkoznak e régen vajudó tervvel s az előmunkálatok már odáig jutottak, hogy a filozófiai fakultás és tanárképző felállítás a millenium ünnepére megvalósítható lesz. — A kiküldött bizottság kiszámította, hogy e nagy alkotás megvalósítása évenként

— Gyuri öcsém sirjából való hant. — A fiut Nagy Sarlónál leterítette egy golyó. Én belevájtam a sirjába a hantért. Benne van a Gyuri öcsém sora, lelke. Tudja tényszerű, leviszem a koporsóba, — hogy együtt támadjunk föl...

V.

Hitte a vén bolond, hogy jön egy nap, a mely a feltámadás napja lesz, a mikor a hantból föléled ragyogó fiatalságával a szíven lött hős.

Még többet beszélt, mint azelőtt az öcséséről, a csatáról és sok év előtt elhunyt feleségéről, Teréz asszonyról.

Erzsők néni duruzsolt, hogy a házörzőnek nincs a szeme mindig az udvaron. Góde bácsi nagymenyü kis diák fia pedig vicczelődött a félkaru ember — memoire-jai fölött. Az nem bánta. Sokszor kibontotta a kendőt, lekönnyökölt a rozant asztalra és nézte busan a hantot. — Azt a hantot. Az a hant egész országa volt a bánatnak, fájdalomnak. Ennek a sötét országának fejedelme volt a retentő nyomorban élő félkaru ember.

— A vén bolond, mondogatta Erzsők néni, nem hogy a kapun lenne a szeme.

Vénasszonyi szájkódással kipattantott egyszer valamit, a mi nagy szomorúságra ejtette a félkaru vitézt.

— Gyuri öcséd lóháton hazanyargalt feleségedhez, míg te nagy betegem feküdtél sebeddel.

— Terézhez?

— Ahhoz a szöke pávához, ahhoz...

81,940 frtba kerül s ebből a főiskolánál 63,940 frt fedezve van. A hiányzó összeg előteremtésénél kombinációba vannak véve: a debreczeni egyház, a tisztántali egyházkerület, Debreczen város és a hívők adózatokképe. A debreczeni egyháztól egy tanszék föllátása kértetik. A gazdasági szakbizottság javasolja, hogy a debreczeni egyház szavazza meg az egy tanszék költségeit, a mi 50,000 frt tökébe, vagy e töké 5%-os évi kamatjára bízósítási sába kerülne. Hogy pedig ezen összeg ne terhelje teljesen az egyházi pénztárt, az egyháztagok között gyűjtés lenne indítandó s tekintve a nagy célt, remélhető, hogy a gyűjtés tekintélyes összeget eredményez, — a mi azonban hiányozna a szükséges összegből, azt az egyházi pénztár fedezné.

Dicsőfi József miután úgy látja, hogy nem egyetem, hanem egy harmadik akadémiái tanszék felállítását terveztetik, örömet hozzájárul az indítványhoz, mert ahó, hogy egyetemet állítsunk, gyöngé az erőnk.

Kiss Albert e felszólalásra kijelenti, hogy a jelenlegi előmunkálatok nem arra céloznak, hogy egyetemet állítsunk, hanem igenis arra, hogy főiskolánkat a filozófiai fakultás és tanárképző felállítását által odáig fejlesszük, hogy midőn a harmadik egyetem elhelyezésének kérdése napirendre kerül, akkor Debreczen teljes joggal mutathasson rá főiskolájának fejlettségére, melyet a legkevesebb áldozattal lehet egyetemi rangra emelni. Ily formán remélhetjük azt, hogy a harmadik egyetem székhelye Debreczen lesz. (Helyeslés.)

A közgyűlés egyhangúlag megszavazza az 1 tanszékre szükséges 50,000 frtot, vagy annak 5%-os kamatját. Az előkészítő bizottságba a debreczeni egyház részéről kiküldetnek: Némethy Lajos és Beke Mihály.

A kolera.

Hamburg, szept. 24. A járvány jelentékenyen apad. Tegnap 115 megbetegedést és 56 halálesetet jelentettek be.

Berlin, szept. 24. A hivatalos kolera-jelentés szerint folyó hó 23-án Altonában 9 megbetegedés és 5 haláleset, Berlinben 1 megbetegedés és 2 haláleset, Brzenburgban (Mecklenburg-Schwerin) 3 megbetegedés és 1 haláleset történt.

Paris, szept. 24. Tegnap itt 39 megbetegedést és 17 halálesetet jelentettek be. — Montmédyből, a Meuse mellett, néhány kolera-esetet jelentenek.

Bukarest, szept. 24. Az Agence Roumaine konstatalja, hogy a román hadseregben egyáltalán nem fordult elő gyanus megbetegedés.

Athén, szept. 24. Pol. Corr. A pyreusi vesztégar ellenőrzésére vonatkozólag szinte híhetetlen hírek érkeznek ide. Az ellenőrzés oly laza, hogy nemesak a kikötői munkások közlekedhetnek akadálytalanul a vesztégar alatt levő utasokkal, hanem ezek a zárt területről tetszés szerint távoznak. A napokban az ott horgonyozó páncélos hajóraj parancsnoka eles töltéssel rajuk lövetett a szabály ellenére távozókra, a mi nagy megbortránkozást keltett, mert a hanyag ellenőrzésért csak maguk a hatóságok felelősek.

Bécs, szept. 24. Tegnap óta Krakóban és Podgorzeben nem fordult elő újabb koleraeset.

— Összerezent, mint mikor vihar meg-
rázza a száraz kőrot és a szeméből köny
hullt.

— Igaza van ténasszony. Teréz rossz volt,
szerette a cifraságot...

— Jaj galambom, szerette az a legényt
is, — nyelveskedett Erzsők asszony, egygyű
eszével nem bírva felogni, hogy micsoda
retentő dulást viszen véghez a roklant vitéz
szívében, akár csak törrel döfölte volna mel-
le, mikor annak a hős ifjunak emlékét rom-
bolta össze, a kit a rongyos ember egész vilá-
gon legjobban szeretett.

— Zokogsz!

— Nagyon faj, — jajdult fel a topron-
gyos; ép kezével szétbontotta a keskedt ken-
dőt, marékra fogta a hantot és szétszórta a
szent porokat. A szél sikongva kapta föl a
hamvakat és elszállt vele messzire...

Másnap reggel elszólt a ködnevelő ősi
szél. Verőfény mosolygott lankadtan a fákön át.
Fázva lézengett a nyomorult vén katona az
udvaron, somfa bottal kezében kapirgált a vö-
rös téglakövezeten levő földszemek közt. A —
csökös keskedt kendő zsebéből lecsüngött.

— Mit keressz?

— Az öcsém porát.

— Hát mégis összekaparod?

— Össze én. Még a tiz ujjammal is.

— Megbocsátod a bűnét?

— Nem bocsátom meg, de a porát össze-
kaparom, mert hős volt, mert a bazaarra ömlött
el szívének vére.

Ujaki Antal.

Hajduvármegye közgyűlése.

Debreczen, szept. 26.

Hajduvármegye törvényhatósági bizottsága — gróf Degenfeld József főispán elnökléte alatt — ma délelőtt tartotta rendes öszi közgyűlést, mely szépen volt látogatva.

Gróf Degenfeld József főispán megnyitván a közgyűlést, olvastatik az utóbbi 4 hónapról szóló alispáni időszi ki-
jelentés, mely megemlékezik a koroná-
zasi jubileumról, mely alkalomból Hajduvár-
megye közönsége küldöttségileg fejezte ki hódol-
latát a felsége előtt. A közegészségi állapot
május hóban javult, nyáron azonban — a rek-
kenő hőség következtében — kedvezőtlenebbé
vált. A kolera behurcolása ellen a szükséges
óvintézkedések megtették. Született a lefolyt
időszak alatt 2012 gyermek, — meghalt 1391
egyen, — így a szaporodás 621 főnyi. A tan-
kötelesek összes száma 16,986. A közbizton-
sági állapot jó volt. Tüzeset 55 fordult elő, de
mindegyik kisebb mérvű volt. Különösen sok
tüzeset (17) fordult elő H.-Szoboszlón, hol
gyújtogattak. Az alispáni jelentés minden meg-
jegyzés nélkül tudomásul vétetik.

Az országos törvényhatóság szerkesztőszége az 1892. évi X.-XXIII. törvényzikket meg-
küldi. Kihirdetnek.

A belügyminiszter a koronázási jubileum
emlékére vert ezüst-érem egy példányát meg-
küldte. Levéltrába helyeztetik.

Lukács Béla leiratában tudatja, hogy
a felsége által f. évi július hó 10-én kereske-
delemügyi miniszterre kineveztetett az új mi-
niszterhez üdvözlő felirat intéztetik.

Olvastatik Szinay Gyula megyei bi-
zottsági tagnak általunk már közölt indítványa
az iránt, hogy Hajduvármegye a legnagyobb
elő magyart, Kossuth Lajost (Eljenzés),
születése 90-ik évfordulója alk-
almából feliratilag üdvözlője.
(Eljenzés.)

Az indítvány egyhangú lelkesedéssel elfo-
gadatik. (Azt azonban nem jutott eszébe sen-
kinek megkérdetni, hogy a Kossuth-ünnep al-
kalmából Hajduvármegye székházára miért nem
vonták fel a zászlót? Külömben valószínű,
hogy e kérdésre adások maradtak volna a fe-
lelettel!)

A vármegye 1893. évi költségvetése 49,999
frt bevétellel s ugyanannyi kiadással megállá-
pittatik. A költségvetés — megerősítés végett
— a belügyminiszterhez felterjesztetik.

Az utépítészeti költségeliránnyal kap-
csolatban olvastatik H.-Dorog község tisztvi-
selő-testületének kérvénye, a község lakosai
által fizetett vármegyei utadó felelősségének 1894.
évtől kezdve 10 éven át úgy mint eddig a
község által a vasút kiépítésére felvett köl-
csön törlesztési hanyadának fedezetésére H.-
Dorog község részére átadása iránt. H.-Bö-
szörmény és H.-Nánás városok hasontárgyu
kérvényeket nyújtottak be. E kérvények felett
élénk vita fejlődött ki, melyben részt vettek
Lengyel Imre, Veszprémi István,
Uzonyi Péter, Fekete Sándor, Rásó
Gyula. Az állandó választmány javaslata elfo-
gadatik azon módosítással, hogy első sorban
a b.-ujvárosi, második sorban a h.-szoboszlói,
harmadik sorban pedig a h.-böszörményi vasuti
feljáró építésére ki. Az 1893-94. évi utadó
az állami adó 10%-a arányában állapítottik
meg. A kézi napszám 50 krral, az igaz nap-
szám 2 frttal váltható meg. Az utadó összege:
135,898 frt.

Gróf Csekonics Endre, a debreczen-nagy-
létai h. é. vasut engedélyese, azt kérvényezi,
hogy a vasut által érintendő M.-Pécs község
10 évi utadója törzsrészvények vásárlására
fordíttassék. Az állandó választmány utalva
arra, hogy M.-Pécs Debreczennel jó könt
által van összekötve, melyen minden időben
könnyű a közlekedés, a kérvényt nem tartja
teljesíthetőnek. A főispán indítványára ezen
kérvény — tanulmányozás végett — kiadatik
az alispánnak, hogy a jövő közgyűlésre tegyen
röla jelentést. A mai közgyűlés hangulatából
ítélve valószínűnek látszik, hogy a jövő köz-
gyűlés sem fog e vasutra semmit megszavazni.

H. Dorog község képviselőtestülete az ot-
tani kisdédóvó felekezeti jellegűnek nyilvánít-
ván, e határozatot az állandó választmány nem
tartja meg erősíthetőnek; N a g y Miklós ellen-
ben a megerősítés mellett emel szót, mert —
állítás szerint — az illető kisdédóvó felállítá-
sához csak kathólikus vallásnak járultak hozzá.
A felolvasott adománylevelekből azonban kitűnt,
hogy az alapítók nem felekezeti jellegű ki-
dédóvó felállítását célozták, — így az állandó
választmány határozati javaslata elfogadhatott.
N a g y Miklós e határozat ellen felebezést je-
lentelt be.

Lapunk zártakor a közgyűlés még foly.

Ujdonságok.

* **Kossuth Ferenc és a Nilus
hidjai.** A Nép zászlója írja: Kossuth Ferenc
oly sikert ért el a legutóbbi napokban, mely
valóban dicsőségére válik a kitünő tehnikus-
ná. Az egyptomi kormány tudvalegőleg rég-
óta tervezte vasművekkal áthidalni a Nilus fo-
lyamot, de az eddigi kísérletek s tervezetek
sikerre nem vezettek. A Nilus, hol az áthida-
lások történnének, 20 méter mély s magának
az alapzatnak még 20 méternyire kellene le-
mennie a víz medre alá. Husz méter vízmé-
lységben dolgozni csak két atmosféra nyomással
lehet, a másik 20 méter mélységre ismét két

atmos-
féra
gozni
moszl
tomi
hivta
lusi h
hírese
zia
pályáz
zottsá
falta
az egy
rencz
bizta
castella
gatója
utazik
set meg
szaki tu

akik sz
rófenyé
Igaz is
szinte
eső mo
A 17.
Még az
helyről

honvéd
töleg m
szemle
4. és 5.
utca i
Miután
telezett
módtól
czik H
1-ső por
hanem
nyek ki
lenörzés
ságot é
arra, ha
vagy pe
tartozko
elhozata
ben, min
várása
lenni tar
nyitvány
pedig az
foglatos
tassék, a
állapítat
novembe
évből a
1881 év
ségeh
talékosok
1886, 18
aedségh
1886, 188
1881 év
tartaléko
póttartale
a városu
tőségű en
tartaléko
landwehr
szemlén

kik az 18
állottak,
vagy fegy
utözemle
vember h
kor a m
zászlóalj
szemlén
napján re
urnél jele
jelenni kö
röl is elég
fegyelmi
1892-ik é
n a c s.

* G
ján. A p
pelték meg
lött tizene
dalokat h
gy Arthu
emlervényé
nuzst, a S
kat: Azt m
bomnak, M
csak, huzza
gány az eg
be a notá
nyörően, p
emlervény
rengve hal

* El
maros-sz
költségé
sorjegyek
mint lapu
gatóság 40
decz. hó 3

* H
nagykeres
keresztül r
Hamburgot
kerem, me
bereket ve
nagy vesz
meket, de
tudomásul
a vánhiva

Eladó hordók.

Tisztán kezelt 4-500 literes hordók

eladók

Schreier József vendéglőjében,

Debreczen, Homokkert-sor 3487. sz. a.
(389.) 1-3.

Kaszanyitzky Endre

ELŐBB

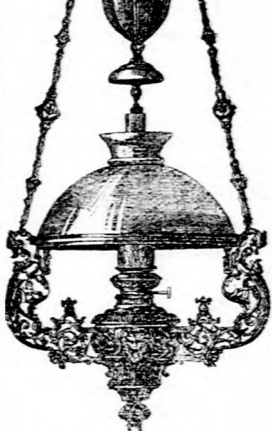
Kuhinka István K.

üveg, porcellán lámpa és háztartási cikkek raktára.

Debreczenben,

ajánlja pontos kiszolgálat és gyári árak mellett az őszi és téli idényre ujjonnan érkezett és nagy választékkal berendezett

Ditmár-

és

Brüner-féle

a legjobbnak elősmert gyármányu

szalon-függő

és

asztali

petroleum lámpáit s minden hozzátartozó cikkek nagy raktárát

és a most legújabb találmányu ugynevezett

CSODALÁMPÁKAT,

melyek rendkívüli olcsóság és takarékosági szerkezetöknél fogva a legnagyobb keresetségnek örvendenek.

(189.)

22.-

Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

Fűgynökség kerestetik.

Debreczen, Hajdu- s a szomszédos megyék számára egy jóhírnevű s könnyen terjeszthető biztosító intézmény által. Csak tevékeny és megbízható erők vétetnek tekintetbe. Szives ajánlatok **Eckstein Bernát** hirdetési irodájához, Budapest, fűdö-utca 4. szám címzendők, »fűgynökség« jelige alatt.
(373.) 2-2.

160.

AZ „ISTVAN“ GŐZMALOM TÁRSULAT

GYÁRTMÁNYAINAK

ÁRJEGYZÉKE.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbeléptetett eladási, fizetési és szállítási módzatokra vonatkozó egyezmények szerint.

itt helyben, kötelezettség nélkül.

Készpénz fizetés mellett, zsákkal együtt

A. Asztali dara nagyszemű	100 kiló	16.20
B. Szinte » aprószemű		15.80
0. Királyliszt		15.60
1. Lángliszt kivonat.		14.60
2. Elsőrendű zsemlye liszt		14.-
3. Zsemlye liszt		13.40
4. Elsőrendű kenyér liszt		12.80
5. Közép kenyér liszt		12.20
6. Kenyér liszt		10.60
7. Barna kenyér liszt		8.40
8. Takarmány liszt		6.60
11. Fipom korpa zsákkal		4.6
11. " " zsák nélkül		4.-
12. Durva korpa zsákkal		4.20
12. " " zsák nélkül		4.-
12. Csirke buza zsák nélkül		3.20

A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tiszta súlynak véve

A. B. 0-6 számig	85. kilogramm.
7. és 8. szám	70. "
11. és 12. szám	50. "

(5.) Debreczen, 1892. szept. 4.

Vedjegy a cognac-kivonat számára.

Cognac-quint-kivonat.

Kitűnő, egészséges és tartalmas cognac pillanat alatti készítésére, mely a valódi francia cognacotól semmiben sem különbözik, ajánlom e jónak bizonyult különlegességet.

Ara 1 kilónak (elég 100 liter cognac készítésére) 16 frt o. é. Készítésére utasítás ingyen mellékeltek. **Legjobb sikerért és egészséges gyártmányért kezeskedem.**

Spiritusz megtakarítás

érhető el felülmulhatlan **pálinka- és őszítő-kivonatom** által: ez az italoknak kellemes erőteljes ízét ad és csakis nálam kapható. Ara kilónként 3 frt 50 kr. (600-1000 literre használati utasítással együtt).

E különlegességeken kívül ajánlom még valamennyi **essenziát, rum, szilvapálinka, törköly, fűkeserű**, valamint a létező **likörök, szeszitalok, ecetet és borecetet** készítésére fölülmulhatlan minőségben. Készítési utasítások ingyen mellékeltek.

Arjegyzék ingyen.

Egészséges gyártmányokért kezességet vállalok.

POLLÁK KÁROLY FÜLÖP

esszencia különlegességek gyára PRÁGABAN.

●● (Tisztes képviselők kerestetnek.) ●●

(314)

17-50.

Hat aranyérem, diszkereszt és diszoklevelek.

COGNAC

Gróf ESTERHÁZY GÉZA

saját gyártmánya.

Orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemesen és jól ízlik, minőség tekintetében bármelyik francia gyártmánnal versenyezhet, ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség

COGNAC,

mely mindenütt kapható.

Cognacunk tiszta borból idegen anyagok hozzávegyítés nélkül, francia mód szerint készül s ezért járványos betegségeknel, így kolera ellen óvszer gyanánt sikerrel használtatik.

A gróf Esterházy Géza-féle Cognac-gyár

IGAZGATÓSÁGA

BUDAPEST, VI. KÜLSŐ VACZI-ÚT 23.

(360.)

5-20

Páris, Lipcse, Bordeaux, Nizza, Berlin, Brüsszel.

A „DEBRECZEN“ NYOMDÁJA

(Nagy-uj-utca 1702. számú Konrád-házban.)

teljes új berendezéssel,

elvéllal mindennemű nyomtatványokat, u. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, bái- és lakadalmi meghívókat és tánczrendeket,

kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat

a legizesebb kivitelben és jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezető nevére czimezendők.

Nyomdánkat, hol északkeleti Magyarország legrégibb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN“,

és a szintén elterjedt „DEBRECZENI HIRADÓ“ is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

Hirdetések a „Debreczen“ cz. lapban a legjutányosabb árakon közöltetnek.

Birósági nyomtatványok készletben vannak.

